

Tema 1. Höga och låga kusten

FAKTABLAD B4. Gråvacka

Kännetecken

Gråvacka är en sedimentär bergart med omväxlande grövre sandiga lager och finare leriga lager. En sten av gråvacka ser ut som lera som blivit sammanpressad. Färgen är grå till svart eller brun till svart och ger oftast ett grått helhetsintryck. Man kan ofta se en bandning i stenarna, med enskilda lager som är 1-5 centimeter tjocka.

Den vanligaste bergarten i Ångermanland är gråvacka.

Ålder och bildningsätt

Gråvacka är den äldsta bergarten i Höga Kusten och den bildades i det hav som täckte området för 2000 miljoner år sedan. Gråvackor bildas på djupt vatten längs en kontinentalkant eller i en djuphavsgrov, genom att löst material rasat ned från kontinentalkanten. För cirka 1900-1800 miljoner år sedan sänktes dessa sediment ner i jordskorpan genom en bergskedjeveckning. De hettades upp, pressades samman och veckades till branta veck eller skivor, som ännu idag finns kvar i form av berg.

Djupare nedsänkta gråvackor har genom hög temperatur och stort tryck omvandlats till andra bergarter som gnejs och skiffer.

Foto: Patricia Rodas/ Dragos Alexandrescu

Gråvacka

Botnia-Atlantica

Gränsöverskridande samarbete över fjäll och hav
Meret, vuoret ja rajat ylittävä yhteistyö
Grenseoverskridende samarbeid over fjell og hav
Cross-border cooperation over mountain and sea

www.botnia-atlantica.eu